

VĚLIKI DOĖODKI V MODERNI DOBI

Moderno dobo niso zaznamovali le številni izumi. Tudi na našem ozemlju se je dogajalo marsikaj.

Na začetku moderne dobe je bilo slovensko ozemlje še vedno razdeljeno na **več dežel**. Vse so **pripadale** skupni državi **Avstro-Ogrski**. Slovenci so se čedalje bolj povezovali in kmalu so namesto deželnih imen (Štajerci, Kranjci ...) začeli uporabljati ime Slovenci. Zavzemali so se za to, da bi v šolah in uradih uporabljali slovenski jezik. Zahtevali so, da imajo Slovenci enake pravice kot drugi narodi. Vse te zahteve so zbrali in zapisali v programu, ki se je imenoval **ZEDINJENA SLOVENIJA**.

V začetku moderne dobe, pred nekaj več kot 100 leti, se je začela **prva svetovna vojna**, ki je zajela skoraj ves svet. Na slovenskem ozemlju je bojevanje potekalo ob reki Soči. Umrlo je veliko ljudi in uničenih je bilo veliko držav, **razpadla** je tudi **Avstro-Ogrska**.

Po **prvi svetovni vojni** je bilo slovensko ozemlje razdeljeno **med tri države – Italijo, Avstrijo**, največji del pa je pripadal takrat novi državi, **Kraljevini Jugoslaviji**.

Kmalu je zaradi spora med državami prišlo do **druge svetovne vojne**. Slovensko ozemlje je bilo razdeljeno med **tri okupatorje – Nemce, Madžare in Italijane**.

Po koncu druge svetovne vojne je Jugoslavija dobila ime **Socialistična federativna republika Jugoslavija**, njen voditelj je bil **Tito**. Jugoslavija je bila razdeljena na šest enot – republik (Slovenija, Srbija, Hrvatska, Makedonija, Bosna in Hercegovina, Črna Gora). Vsaka republika je imela svoje glavno mesto, zastavo, grb in vodstvo.

Slika: Socialistične federativne republike Jugoslavije
in njenega ozemlja (6 republik).

Po smrti Tita si je vse več Slovencev zavzemalo za to, da bi se država spremenila in postala samostojna država. **26. decembra 1990** so se Slovenci na volitvah odločili, da želijo samostojno državo (takrat praznujemo dan samostojnosti in enotnosti). **25. junija 1991** je bila razglašena osamosvojitev Slovenije (takrat praznujemo dan državnosti). Sledila je kratka vojna, v kateri je Jugoslavija napadla Slovenijo, a bila poražena.

Jugoslavija je kasneje razpadla.

Preberi tudi snov v učbeniku na strani 60, 61.

ZAPIS V ZVEZEK:

VELIKI DOGODKI V MODERNI DOBI

- ➔ Na začetku modrene dobe je bilo slovensko ozemlje pod Avstro-Ogrsko. Slovenci so oblikovali program **ZEDINJENA SLOVENIJA** – zahtevali so slovenski jezik v šolah, uradih, enake pravice kot drugi narodi.
- ➔ **1. svetovna vojna** – pri nas je bojevanje potekalo ob reki Soči, po koncu vojne je bilo **konec** tudi države **Avstro-Ogrske**.
- ➔ Po 1. svetovni vojni je bilo Slovensko ozemlje razdeljeno med tri države – **Italijo**, **Avstrijo** in največji del je pripadal **Kraljevini Jugoslaviji**.
- ➔ **2. svetovna vojna** – slovensko ozemlje so **okupirali Nemci, Italijani in Madžari**.
- ➔ Po 2. svetovni vojni postane **Slovenija** ena izmed šestih republik, ki **pripadajo Socialistični federativni republiki Jugoslaviji**. Ostale republike so še Hrvaška, Srbija, Črna Gora, Makedonija ter Bosna in Hercegovina).
- ➔ **26. december 1990** – Slovenci na volitvah odločijo, da želijo samostojno slovensko državo.
- ➔ **25. junij 1991** – razglašena osamosvojitev Slovenije

V celih povedih odgovori na vprašanja. Odgovore zapiši v zvezek.

- 1. Kateri državi je pripadalo slovensko ozemlje na začetku modrene dobe?*
- 2. Kateri pesnik se je zavzel za pravice Slovencev in podprl program Zedinjene Slovenije? Katero pesem je napisal v tistem času?*
- 3. Napiši imena šestih republik na katere je bila razdeljena Jugoslavija.*
- 4. Kaj se je zgodilo z državo Jugoslavijo?*
- 5. Ali je katera od nekdanjih republik danes samostojna država? Če je, zapiši eno izmed njih.*
- 6. Napiši datum osamosvojitve Slovenije. Kateri praznik praznujemo vsako leto na ta dan?*
- 7. V kateri državi so se rodili tvoji starši in v kateri državi si se rodil/a ti?*